

Gazeta Grudziądzka

w Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I (Pomorze), II (Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica), III (Wielkopolska i Śląsk) wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”, „Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnikiem do domu 3,89 zł., miesięcz. 1,30 zł., w Wolnym Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol., w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara ameryk. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na czwartek, 25-go lipca 1935 r.

Brutalna walka hitleryzmu z Kościołem katolickim

To, co się robi w Trzeciej Rzeszy w kierunku „glajchsztaltowania” nastrojów społeczeństwa niemieckiego w kierunku walki z inaczej, niż czynnikami narodowo-socjalistyczne, myśłami ugrupowaniami społecznymi, w kierunku walki z Kościołem katolickim, nie podobna nazwać inaczej jak jakąś zwyrodniałą orgią wojującego pogaństwa.

Zaraz po zwycięstwie Hitlera ze strony rządu narodowo-socjalistycznego rozpoczęły się stałe nagonki na kler i kościół katolicki, nagonki i napaści w swej brutalności i gwałtowności nie ustępujące podobnym wyczynom w Hiszpanii czy Meksyku.

Po wielu zabiegach i mozolach stolica rzymska zawarła wreszcie konkordat z rządem Trzeciej Rzeszy, aliści z konkordatem tym rząd niemiecki postępuje tak samo jak i z wszelkimi innymi zobowiązaniami, przyietemi na siebie.

Powodem tych prześladowań Kościoła katolickiego w Trzeciej Rzeszy jest nieugięte stanowisko Kościoła i organizacji katolickich przeciwko hitleryzmowi. Hitlerowcy dookniali już „glajchsztaltunku” wszystkich i wszystkiego, za wyjątkiem organizacji katolickich i z tego wywodzi się ta gwałtowna i brutalna walka z Kościołem.

Ostatnio walka ta, pomimo istnienia konkordatu ze stolicą rzymską, doprowadzona jest do granic. Premier Goering już urzędowo, oficjalnie ogłosił rozporządzenie, zawierające zapowiedź represyj przeciwko „negatywnemu stanowisku niektórych kół kleru katolickiego wobec narodowego socjalizmu i instytucji narodowo-socjalistycznych”.

Goering stwierdza na wstępie, iż jest przeciwny rozpataniu „Kulturkampf”, uważa jednak za konieczne wystąpić z największą stanowczością przeciwko tym czynnikom, które — inspirowane przez polityczne koła katolickie — występują agresywnie przeciwko państwu narodowo-socjalistycznemu.

Premier Goering wydał władzom państwowym polecenie, aby stosowały wszelkie środki prawne, będące w ich mocy, przeciw tym członkom kleru katolickiego, którzy nadużywają autorytetu swego duchownego stanowiska w celach politycznych.

„Taw zw. katolickie związki młodzieży — stwierdza dalej premier Goering — coraz bardziej oddala się od celów religijnych. Jeżeli

nie nastąpi całkowita zmiana w czynnościach tych związków, mogą być one potraktowane jako organizacje polityczne i rozwiązane. Noszenie uniformów i zajęcia sportowe dozwolone są tylko związkom młodzieży państwowej oraz członkom partji”.

Goering poleca wszystkim władzom państwowym, aby stosując energiczne środki celem zlikwidowania działalności politycznej organizacji katolickich, brały pod uwagę, że państwo narodowo-socjalistyczne chce zasadniczo utrzymać z Kościołem katolickim stosunki pokojowe i unormowane, czego dowodem było zawarcie konkordatu.

Kościółowi katolickiemu i ewangelickiemu w Niemczech pozostawia się zupełną swobodę wyznania oraz propagandy religijnej, jedynym jednak światopoglądem po-

litycznym, który jest dopuszczony w Niemczech, jest światopogląd narodowo-socjalistyczny.

Prześladowania Kościoła katolickiego i organizacji katolickich w Niemczech były wielkie. Po tym ostatnim wystąpieniu premiera Goeringa, prześladowania te niewątpliwie wzmożą się jeszcze bardziej.

Jesteśmy jednak przekonani, że katolicyzm w Niemczech zwycięży nowopogaństwo, szerzące się tam.

Wszystkie sympatje polskich katolików powinny być po stronie walczących katolików niemieckich a hitleryzm ze strony katolickiej Polski powinien być jaknajśilniej zwalczany. Wiemy, że niestety, jest inaczej. Ale rzecz katolików polskich jest tak zmobilizować opinię katolicką w Polsce, aby z nami przyjaciele hitleryzmu musieli się liczyć!

Wielkie demonstracje uliczne w Paryżu

Pomimo surowego zakazu rządu francuskiego zabraniającego urządzania wszelkich demonstracji ulicznych, w piątek wieczorem w centrum Paryża doszło do gwałtownych rozruchów, wywołanych demonstracjami ludności. Około godziny 6-ej wieczór na t. zw. Wielkich Bulwarach pomiędzy kościołem św. Magdaleny a gmachem Wielkiej Opory zebrało się około 20 tysięcy członków lewicowego syndykatu pracowników państwowych i komunistów. Tłumy te zaczęły demonstrować przeciwko ogłoszonym dekretem oszczędnościowym.

W pobliżu miejsc, gdzie odbywały się demonstracje skonsolidowano oddziały policji i wojska,

które zaraz też przystąpiły do rozpraszania demonstrantów. Około godz. 7 wieczór w pobliżu pałacu Berlitz, tłum zaatakował oddziały policyjne. Wtedy policja przypuściła szarżę używając tylko pałek. Starcie policji z tłumem było dość ostre, bowiem w czasie tego starcia wiele osób odniosło rany.

Około godziny 8-ej wieczór oddziały policji i gwardji zdolały rozprószyć tłumy. W czasie zajść aresztowano około 1000 osób, które jednak wkrótce wypuszczono.

Pisma opozycyjne w stosunku do rządu nawołują do dalszego organizowania wspólnego frontu przeciwko dekretem oszczędnościowym rządu.

Dookoła wyborów

W listopadzie rozwiązanie BBWR.

W najbliższych dniach ma się odbyć ponowny zjazd sekretarzy organizacji wojew. BB, na którym otrzymają oni instrukcje co do dalszej akcji wyborczej. Usłyszeć też mają zapowiedź, że BB, w dotychczasowych formach organizacyjnych istnieć będzie tylko do listopada.

Pogłoski o zmianach w rządzie.

W kołach politycznych krąży pogłoski, że nowy Sejm i Senat zbiórą się bezpośrednio po zakończeniu czynności wyborczych w celu dokonania wyboru marszałków. Potem ma nastąpić przerwa aż do zwołania w listopadzie zwyczajnej sesji budżetowej. Podczas tej przerwy przeprowadzona będzie

zmiana rządu i ewentualnie wobec wprowadzenia wszystkich instytucji nowego ustroju, ponowna elekcja Prezydenta Rzplitej.

Legitymowanie wyborców.

W myśl nowej ordynacji wyborczej przy nadchodzących wyborach do Sejmu i Senatu przewodniczący oraz członkowie obwodowej komisji wyborczej będą upoważnieni do legitymowania wyborców dla stwierdzenia ich tożsamości przed oddaniem głosu.

Wyborca nie posiadający dokumentów uznanych przez komisję za wystarczające, może się powołać na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji.

Protest Stolicy Apostolskiej

Wobec niesłychanego zarządzenia, wydanego przez premiera Goeringa, a skierowanego przeciwko Kościołowi katolickiemu w Niemczech, według doniesień agencji zagranicznych Watykan wystosował do rządu Rzeszy notę, w której protestuje przeciw łamaniu przez władze niemieckie postanowień konkordatu. Protest opiera się na faktach prześladowania katolików w Niemczech.

Korespondent agencji Havasa donosi, że ostatni okólnik ministra Spraw Wewn. Rzeszy, zapowiadający represje wobec katolików za opór przeciwko pewnym ustawom niemieckim, wywołał w kołach kościelnych Rzymu głębokie wrażenie. Stałe łamanie konkordatu, ciągłe aresztowania księży i wiernych wreszcie jawna propaganda wiary narodowo-socjalistycznej o tendencjach neopogańskich, wszystko to skłaniało niejednokrotnie Papieża do ostrzeżeń, zawartych w różnych allokucjach i do protestów, zgłaszanych na drodze dyplomatycznej.

Fakt oficjalnego ogłoszenia dekretu ministerialnego, ograniczającego prawa katolików, uważany jest w Rzymie za wydarzenie niezwykle doniosłe. Wspomniana agencja zanacza, że może on wywołać energiczną reakcję ze strony Stolicy Apostolskiej.

Konferencja biskupów

W Fuldzie w Niemczech odbywa się obecnie konferencja biskupów katolickich z Niemiec. Na konferencji ma być opracowane oredzie, w którym episkopat katolicki w Niemczech zajmie stanowisko wobec ostatnich zarządzeń w stosunku do duchowieństwa.

Przewidywane jest odczytanie oredzia z ambon.

Strach przed wyborami

Bojkot wyborów zapowiedziany przez wszystkie ugrupowania opozycyjne, wywołał, rzecz prosta, i w obozie BBWR i wśród władz silne zaniepokojenie. Nie przypuszczano bowiem, że hasło bojkotu wyborów (asenterunek posłów) tak szybko pochwycone zostanie przez społeczeństwo i przez „znienawidzone partyjnictwo“.

Nie przypuszczano, że w społeczeństwie polskim obudzi się tak szybko zdecydowana wola zaprotestowania przeciwko ciągłemu i ciągłemu ograniczaniu praw obywatelskich i spychania społeczeństwa tylko do roli dostawcy podatków.

Nie więc dziwnego, że wobec tak zdecydowanego stanowiska społeczeństwa, gazety sanacyjne pienia się ze złości, wylewając jad nienawiści na ugrupowania opozycyjne, a właściwiej na sztaby tych organizacji. Bajdurzą więc wciąż dokola, że społeczeństwo polskie w całości prawie że idzie ławą z obozem BBWR, a w ugrupowaniach opozycyjnych pozostały się tylko sztaby partyjne.

Pomimo jednak tego głoszenia, że wszyscy, i wieś i miasta idą ławą w obozie BBWR, denerwują się blaty sanacyjne rezolucjami uchwalonymi przez ugrupowania opozycyjne o bojkocie wyborów.

No i słusznie. Boć można się podenerwować wsłuchując się w nastroje społeczeństwa. Nic przecież np. łatwiejszego jak przejść się po jakimkolwiek mieście czy wsi i wysłuchać wśród obywateli opinii o ordynacjach wyborczych i o wartości wyborów przeprowadzanych na podstawie tych ordynacji.

O bardzo małej popularności wyborów do Senatu świadczy rejestracja wyborców, która idzie dotąd w tempie bardzo ospałym. Nawet w stosunku do urzędników państwowych i samorządowych trzeba używać wszelakiego rodzaju napomnień, nakazów i wezwań, by

nakłonić niechętnych do zarejestrowania się.

Trzeba być bardzo krótkowzrocznym i nie znać zupełnie nastrojów społeczeństwa, by bajdurzyć, że społeczeństwo polskie pójdzie ławą do wyborów za watażkami z BBWR, do wyborów, które będą właściwie komedią wyborczą, asenterunkiem wyznaczonych przez sztaby BBWR mianowańców.

Bojkot wyborów spędza sen z powiek wodzirejów sanacyjnych, bowiem bojkot ten wykaże dopiero nicość obozu BBWR. Chwilowo więc psioczą tylko gazety sanacyjne na opozycję, a ponieważ wśród najwyższego aeropagu przywódców sanacyjnych jest słynny interpretator p. Car, więc w tej chwili pełni są nadziei, że jakoś tam wyinterpretuje się ordynacje wyborcze i nie dopuści się do wyborów, które byłyby plebiscytem wykazującym, jak nikłe są w masach wpływy obozu BBWR.

GI

Imponujący pogrzeb komendanta obrony Lwowa

W piątek odbył się we Lwowie uroczysty pogrzeb śp. pułkownika Czesława Maczyńskiego, komendanta obrony Lwowa z roku 1918.

Rano tego dnia zwłoki śp. plk. Maczyńskiego przewieziono z krypty oo. Bernardynów do kościoła Marji Magdaleny, gdzie odprawione zostały uroczystości żałobne. Na uroczystościach tych byli obecni wojewoda lwowski, duchowieństwo z Metropolią Twardowskim, zastępca dowódcy O. K., gen. Czuma z korpusem oficerskim, poczty sztandarowe Związku Obrońców Lwowa, pułków, które utworzone zostały w okresie obrony Lwowa, komendanci odcinków obrony Lwowa i w. innych.

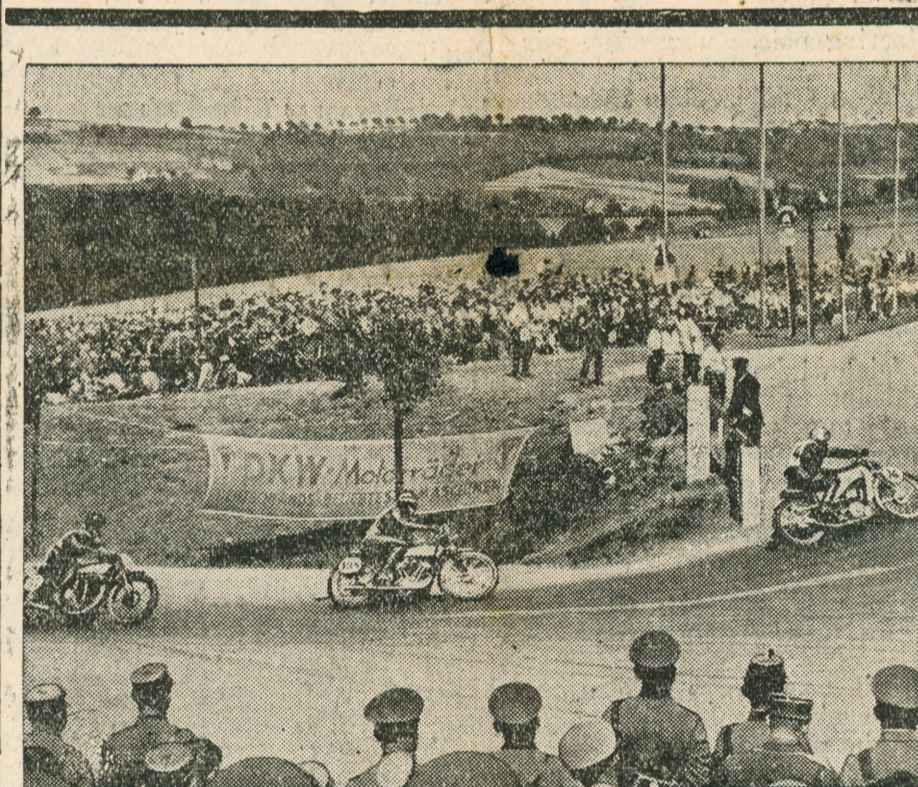
Po nabożeństwie wyruszył z kościoła kondukt żałobny, który otwierała orkiestra 14 p. ulanów, dalej kroczyły oddziały wojskowe wszystkich rodzajów broni, poczty sztandarowe związków i organizacji, Zw. Obrońców Lwowa w liczbie kilku tysięcy osób, korporacje akademickie, za nimi niesiono odznaczenia Zmarłego oraz kilkadziesiąt wieńców. Za duchowieństwem zakonnym i świeckim wieszono ławetę z trumną, za którą postępowała rodzina, przedstawiciele władz

wicewojewodą, Sochańskim, gen. Czuma i prezydentem Drojanowskim na czele.

Wzdłuż ulic, które posuwał się kondukt, zgromadziły się olbrzymie rzesze ludności Lwowa, które usta-

wione w szpalerach oddawały ostatni hołd komendantowi Obrony Lwowa.

W czasie pogrzebu wszystkie sklepy w mieście były zamknięte, a latarnie na ulicach, któremi kroczył kondukt przykryte były krepą. Kondukt żałobny głównymi ulicami skierował się na ementarz Obrońców Lwowa, gdzie złożono trumnę wśród mogił Obrońców Lwowa.

Wielkie Zawody motocyklowe.

W Hohenstein-Ernstthal w Niemczech odbywają się międzynarodowe zawody motocyklowe. W pierwszej rundzie przejeżdżają kolejno: Ley — Niemcy, Sunnqvist — Szwecja i późniejszy zwycięzca Guthrie — Irlandia.

Wojna w Legionie Młodych

Na dzień 29 bm. zwołany został do Gdyni kongres Legionu Młodych. Trwają już przygotowania do kongresu, który zbiera się w zmienionej sytuacji, wytworzonej przez znaną deklarację seniorów z prezesem Sławkiem na czele, odmawiając Legionowi Młodych dalszego poparcia. Pod wpływem tej deklaracji niektóre organizacje lokalne rozwiązały się, inne wypowiedziały się za utrzymaniem Le-

gionu. Na kongresie oczekiwać należy ostrego starcia dwóch grup, które teraz w organizacjach prowincjonalnych prowadzą ożywioną agitację, celem wyboru swoich zwolenników na kongres w Gdyni. Obrady zapowiadają się burzliwie.

dali usunięcia z gabinetu ministrów spraw wewn. Ralinisa i zdrowia publ. Kyrkosa jako wyraźnych stronników republiki. Prezjer Tsaldaris żądanie monarchistycznych ministrów odrzucił, oświadczając, że aż do ukończenia plebiscytu rząd musi zachować zupełną neutralność w sprawie ustrojowej. Wobec tego ministrowie monarchistyczni podali się do dymisji, po czym nastąpiła dymisja całego gabinetu.

Grecja pcha się ku monarchizmowi

W stolicy Jugosławji Białogrodzie bawił wicepremier grecki gen. Kondylos, który przeprowadził szereg rozmów z premierem jugosłowiańskim Stojanowiczem. Przedmiotem tych rozmów była sprawa przywrócenia monarchji w Grecji.

Gen. Kondylos oświadczył, że wśród społeczeństwa greckiego przeważają nastroje monarchistyczne, wobec czego w dniu 15 listopada urządzony będzie plebiscyt, który zadecyduje o wprowadzeniu monarchji w Grecji.

Po powrocie do Aten minister generał Koidylis i Teotokis zażąd-

Abisynja bronić będzie wolności do ostatniego żołnierza

Zatarg włosko-abisyński nie ma się zupełnie do pokojowego załatwienia. Włochy niepomahowane w swej zażobrozości coraz to bezczelniej wyciągają rękę po ten kraj afrykański, zaś Abisynja gotowa też jest bronić swej wolności do ostatka.

W ub. tygodniu cesarz Abisynji wygłosił w parlamencie oddawna zapowiedzianą mowę polityczną. Parlament był otoczony wielkim tłumem, z zaciekawieniem oczekującym na słowa władcy Abisynji. Przywódcy szczepów stawili się w komplecie.

Cesarz oświadczył, że Włochy mimo zapewnień o swej pokojowości starają się podbić Abisynję. Propozycje, celem pokojowego załatwienia spornych spraw, zostały odrzucone. Wojna stoi u progu Abisyni.

„Uczyniliśmy wszystko, aby utrzymać pokój. Nie możemy jednak zgodzić się na propozycję protektoratu włoskiego nad Abisynją. Uchybia to godności naszego państwa. Abisynja będzie walczyła o wolność do ostatniego żołnierza. Mimo, że Włochy posiadają nowoczesną broń, Abisyńczycy bronić będą do upadłego swego cesarza i swej ziemi“.

Cesarz oświadczył, iż pójdzie w bój ze swymi żołnierzami i raczej zginie, niż odda kraj pod obce panowanie. W zakończeniu wezwał całą ludność, bez różnicy wyznania, szczebu i klasy do walki o wolność Abisynji.

Oświadczenie to przyjął parlament niezwykle entuzjastycznie.

WOJOWNICZE NASTROJE W ADDIS-ABEBA.

W stolicy Abisynji — Addis-Abeba panują nastroje wojownicze. Przemówienie cesarza Haile Selasie wywołało silne wrażenie. Pod gołym niebem odbywają się wielkie zgromadzenia. Kapłani tłumaczą zebrany ostatnie wydarzenia i odprawiają modły. Do utworzonego przed paru dniami „Młodzieży abisyńska“ wstąpiło w ciągu jednego dnia przeszło 14.000 osób.

Gdańskie czynniki usuwają ślady polskości w Gdańsku

W składach papieru ukazało się nowe wydawnictwo pocztówek znanej firmy gdańskiej Kafemann z wiodkami z Gdańska. Między in. wśród pocztówek znajduje się zdjęcie ze znanej studni Neptuna na Długim Rynku w Gdańsku. Na zdjęciu uderza fakt braku na żelaznej kracie studni orła polskiego, który, jak donosiliśmy swego czasu, został przez „nieznanych sprawców“ połamany i uszpecony.

Orla w jego pokaleczonym stanie można jeszcze do dziś oglądać. Firma Kafemann uważała za stosowne w swem daleko posuniętym szowinizmie wymazać orla na kliszy tak, że można zupełnie dobrze ślady wymazania pałki polskiej na pocztówce zauważyć. Widać z powyższego faktu jak bardzo czynnikiem gdańskim zależy na usunięciu wszelkich pamiątek, świadczących o silnych związkach dawnego Gdańska z Rzeczypospolitą.

Fala burz gradowych nad Polską

W piątek ubiegłego tygodnia nad wielu okolicami Polski przeszły nawały gwałtownych burz gradowych, które wyrządziły wiele szkód.

Nad powiatem krośnieńskim w Małopolsce Zachodniej gwałtowny huragan, połączony z burzą gradową, poczynił szczególnie straszliwych spustoszeń. Szczególnie silne spustoszenia huragan ten wyrządził w gminie Chodkówce, gdzie w końcu czerwca również od huraganu zburzonych było około 69 domów mieszkalnych oraz około 120 stodół. Piątkowy huragan dokonał reszty zniszczenia; poburzył wiele stodół i domów, połamał resztki drzew, plony zaś w polach zostały całkowicie zniszczone przez grad wielkości kurzych jaj. Ostry graniasty grad nie tylko wymłócił zboża w polach, ale pociął na sieczkę wszystkie źdźbła zboża, a również okopowe i strączkowe. W domach powybiłszy szyby w oknach, pokaleczył ludzi i zwierzęta.

Najstraszniejszy obraz przedstawia wieś Chorkówka gm. Chorkówki. Rośliny w polu pocięte na sieczkę, wszystkie tegoroczne plony leżą pod grubą warstwą bryłek lodowych. Pod krzaczkami na miedzach i w zbożu zsięczonym leży dziesiątki pozabijanych kurapatw, wron i innego ptactwa.

Olbrzymich spustoszeń dokonały burze gradowe w ubiegłym tygodniu i w wielu powiatach woj. kieleckiego, a mianowicie w powiatach koneckim, pińczowskim, sandomierskim i stopnickim. W powiecie koneckim zniszczenie zasiewów dochodzi do 80 proc. i objęło według pobieżnych obliczeń ponad 2.000 hektarów.

W powiecie sandomierskim klęska gradu dotknęła gminy: Osiek, Tursko Wielkie, Loniów i Koprzywnica na przestrzeni około 2700 ha., niszcząc plony w granicach 50—100 procent, przyczem nawiedzone zostały te miejscowości, które w roku ubiegłym objęte były przez powódź.

W woj. białostockim szczególnie ucierpiał od burz gradowych powiat suwalski. Sporządzone obliczenie strat wykazuje, że we wsiach: Osowa, Turówka Stara, Pród Stary grad zniszczył zasiewy zimowe w 100 proc. Również w znacznym stopniu uległy zniszczeniu zasiewy we wsiach: Turówka Nowa, Bród Nowy, Kuków i Potasznia. Straty wynoszą około 50 tysięcy złotych.

W powiecie augustowskim zniszczył zasiewy na terenie 5 wsi, wyrządzając znaczne szkody.

Nad miejscowościami Nowa Grobla Oleszyce i Lubaczów na przestrzeni

między Jarosławiem a Rawą Ruską w woj. lwowskim szalała również katastrofalna burza, połączona z gwałtowną wichurą. Około dwóch godzin padał grad, którego grudki ważyły

około ¼ kg. Grad powybiłszy szyby w kilkuset domach, m. in. nawet spowodował obrażenia osób, zdających wówczas szosę. Plony na polach są zniszczone.

Olbrzymia katastrofa samolotowa

Około wsi San Giacomo w pobliżu miasta Mesocco w Szwajcarii wydarzyła się straszna katastrofa samolotowa. Oto wielki holenderski samolot pasażerski, kursujący na linii Medjolan—Amsterdam, w czasie szalejącej burzy stracony został na ziemię. Samolot został doszczętnie strząskany. Z pod szczątków samolotu wydobyto zwłoki 10 pasażerów, 3 osób z obsługi oraz ciężką ranną kobietę.

Katastrofa została spowodowana przez burzę. Pilot wśród ciężkich chmur usiłował kilkakrotnie lądować, ale nie mógł trafić na odpowiedni teren i wreszcie aparat spadł z wysokości 200 metrów.

Maszyna runęła na grupę drzew a stamtąd na twardą skałę górską.

Miejsce katastrofy przedstawiało przerażający widok. Z aparatu pozostały tylko gruzy, z pod których wydobyto już tylko zwłoki pasażerów i załogi. Wśród zabitych pasażerów znajdowało się 6 Holendrów, 2 Anglików i 1 Niemiec. Załoga składała się wyłącznie z Holendrów.

Jeszcze na 15 minut przed katastrofą radiostacje lotnicze w Szwajcarii pochwyciły radiotelegram z pokładu samolotu, następującej treści: „Lecimy na oślep,

straciliśmy kierunek i nie wiemy, gdzie się znajdujemy. Grozi nam lada chwila katastrofa.“

Zyjemy w okresie przedwyborczym,

w okresie, który codzień przynosi nam coraz to nowe wiadomości, dotyczące nadchodzących wyborów do Sejmu i Senatu.

W okresie tym

niechaj nikt nie pozostaje się bez „Gazety Grudziądzkiej“

zaś tych wszystkich, którzy nie trzymają „Gazety Grudziądzkiej“, trzeba nakłonić do zapisania jej sobie.

Rolnictwo wielkopolskie o sytuacji wsi

Na posiedzeniu Komisji Ekonomicznej Wielkopolskiej Izby Rolniczej uchwalono bardzo doniosłe dla rolnictwa wielkopolskiego rezolucje, które po stwierdzeniu, że sytuacja gospodarza rolnictwa całej Polski (a w Wielko-

polsee w szczególności) nie uległa żadnej poprawie, przeciwnie wykazuje dalsze pogorszenie, domagają się dostosowania wysokości obciążeń rolniczych publicznych i prywatnych jak i cen artykułów produkcji przemysłowej do istotnej zdolności płatniczej rolnictwa.

Rozwiązanie widzi Wielkopolska Izba Rolnicza w pracy, zdążającej do zasadniczej rewizji przepisów i norm, stanowiących o ciężarach publicznych, ciężących na rolnictwie, dostosowania ustawodawstwa finansowo-rolnego do zmienionych ponownie warunków, odpowiedniego obniżenia kosztów wymiany handlowej oraz przedewszystkiem przewozów kolejowych dla artykułów produkcji rolniczej.

Komisja Ekonomiczna Wielkopolskiej Izby Rolniczej stwierdza konieczność wydania zarządzeń, mających na celu wstrzymanie akcji egzekucyjnej conajmniej w okresie późniejszym, wydania zarządzeń, któreby uniemożliwiały hamowanie zdrowej inicjatywy rolniczej.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 22-go lipca 1935 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenvica	16,00—16,50	14,00—14,25	12,75—18,75	14,00—14,50
Zyto	12,00—12,25	10,00—11,00	14,25—15,10	10,25—10,75
Jęczmień	13,75—15,25	12,25—13,00	17,50—18,50	12,75—14,25
Jęczmień brow.	17,00—17,50	19,50—20,00	17,50—19,00	18,50—19,00
Owies	15,25—16,50	13,25—13,75	17,00—17,50	13,50—14,00
Mąka pszen. 65%	21,00—23,00	21,75—22,25	27,50—28,00	24,50—25,50
Mąka żytnia 65%	19,50—20,50	17,25—18,25	23,00—23,50	20,25—21,75
Otręby pszenne	9,75—10,25	8,75—9,25	8,50—9,00	8,75—9,50
Otręby żytnie	8,75—9,25	7,75—8,50	8,50—9,00	7,75—8,50
Rzepak	38,00—39,00	37,00—39,00	33,00—34,00	40,00—42,00
Groch polny	23,00—30,00	26,00—32,00	23,00—25,00	21,00—30,00
Kuchy rzepak.	12,25—12,75	13,25—13,50	14,00—15,00	13,00—13,75
Kuchy lniane	17,00—17,50	17,75—18,00	20,00—20,50	18,00—18,50
Ziemniaki jad.	4,00—4,50	3,50—4,00	4,50—5,00	3,25—4,00
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	2,25—2,50	—	—
Słoma prasow.	—	2,75—3,00	—	—
Siano luźne	—	5,75—6,25	—	—
Siano prasow.	—	6,25—6,75	—	8,00—9,00

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 36,46; Praga 31,82; Hamburg (żyto amerykańskie bez oła) 9,72

Wartość dolara: 5,29. — Wartość gramu złota: 5,92

VAL GIELGUD.

(48)

Skarb Carów

Autoryzowany przekład z angielskiego.

— Czy książę musi koniecznie wiedzieć? — zapytał sarkastycznie Władysław.

— Muszę wiedzieć o waszych planach. Minister bardzo się tą sprawą interesuje. Niech pan nie zapomina, kapitanie, że panowie pracujecie nie tylko dla rządu angielskiego, ale i dla nas.

— Więc dobrze. Jedziemy szukać złota, prawdopodobnie do Pamiru.

— Tylko złota? A cóż z tą Amerykanką?

— Na jedno wychodzi — rzekł Konstanty.

— Umiecie połączyć przyjemne z pożytecznym — uśmiechnął się złośliwie książę. — Wieszcie,

ale mówmy poważnie. Co się tyczy istnienia tego złota i wogóle tej fantastycznej panazjatyckiej konspiracji, nie mamy żadnych dowodów oprócz pańskiego słowa. Musi pan przyznać, że trudno uwierzyć w te rzeczy. Wiemy wszyscy, że plemiona Azji środkowej nienawidzą się od wieków i są z sobą w ciągłej wojnie. Trzeba by czegoś więcej niż złota, żeby je zjednoczyć. Powtarzam zdanie ministra.

Zaczął się przyglądać swoim paznokciom.

— Jest coś więcej — rzekł Jordan.

— Co?

— Nie wiem, sam jeszcze nie wiem. Musimy się dowiedzieć. Może człowiek, genialny człowiek.

— Ten mongolski rozbójnik?

— Feng jest czemś więcej, niż mongolskim rozbójnikiem. To człowiek wykształcony i fanatyk. Książę rozumie, jakie to niebezpiecz-

ne połączenie. Zresztą, może to nie o niego chodzi, lecz o jakiś symbol czy proroctwo. Bóg wie, co może poruszyć Wschód. Musimy dopiero jechać i zbadać rzecz naocznie.

— To szaleństwo — zawyro-kował spokojnie książę Feliks.

— Naturalnie i na tej podstawie możecie się nas wyprzedzić. Jesteśmy szaleńcy — rzekł Jordan.

Książę wzruszył ramionami i wstał.

— Ano, postawcie na swoim.

— Przeszedł się kilka razy po gabinecie i wrócił na swój fotel. Jego twarz wydawała się w tej chwili prawie ożywiona. — Słuchajcie, panowie. Możemy wam pomóc wyruszyć na tę wyprawę i nie więcej. Rozumiecie? Skoro się znajdziecie poza granicami Polski, nasza opieka nad wami ustanie.

— Oczywiście — potwierdził niecierpliwie Władysław.

— Dobrze, że to rozumiecie. —

Przypuszczam, że obaj rozumiecie po rosyjsku. Doskonale. Dziesięć dni temu schwytałyśmy tu w Warszawie dwóch rosyjskich szpiegów. Prysłano ich tu w pewnej misji i wpadli nam w ręce w chwili wyjazdu. Jechali do Taszkontu.

— Do wschodniej szkoły szpiegowskiej?

— Właśnie.

Proponowałem wam ich papiero... okropne brudasy. Czy nie warto spróbować? Skradlibyście nam samolot, jako szpiegów sowiecy i uciekli na wschód... Potem...

Władysław i Konstanty porozumieli się oczami.

— Kiedy wyruszamy? — zapytał Jordan.

Książę uśmiechnął się sympatycznie.

— To zależy tylko od panów. Pozwólcie, że wyrażę swój zachwyt dla waszej odwagi.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Niezwykła demonstracja w Kościele

Parafianie siłą chcieli zatrzymać popularnego księdza

W Niwce w Zagłębiu Dąbrowskim wielkie poruszenie wywołała wiadomość o przeniesieniu ks. wikarego Al. Niedermanna do Sądowa. Na wieść o przeniesieniu ulubionego księdza parafianie wszczęli starania w kurji biskupiej w Częstochowie o pozostawienie ks. Niedermanna w Niwce. Wy-

brano odpowiednią delegację i wysłano ją do Częstochowy.

W ub. poniedziałek wystąpienia parafian przybrały rozmiary skrajne. Popołudniu kilka tysięcy ludzi zgromadziło się wokół kościoła niwieckiego. Powracającego z Częstochowy ks. Niedermanna wniesiono na rękach do

kościół. Tłum zapelniał kościół, dzwony były.

Księdza obdarowano wieloma podarkami. Wzruszony temi objawami przywiązania ks. Niedermann kilkakrotnie zemdlał.

Tłumy zapewniały, że nie opuszczą kościoła i jego otoczenia, póki decyzja przeniesienia księdza Niedermanna nie zostanie cofnięta.

Proboszcz niwiecki, ks. dziekan Gola stara się wszelkimi siłami wpłynąć na uspokojenie umysłów.

Wójt i członkowie zarządu gminy również starają się z jednej strony uspokoić mieszkańców, a z drugiej czynią starania o pozostawienie ks. Niedermanna w Niwce.

Niewiadomo dotąd, jaki obrót sprawa ta weźmie.

Trucizny zamiast octu dostarczali wojsku

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie stanęli dwaj bezrobotni mieszkańcy Annopola, Kazimierz Banaszek i Juljan Wszotek, którzy założyli potajemną fabrykę esencji octowej. Produkcja była nader uproszczona, gdyż polegała

na mieszanii kwasu siarkowego z kwasem mrówczanym.

Na trop oszustów policja wpadła zupełnie przypadkowo, lecz szczęściem w samą porę, mogli oni bowiem spowodować swą działalnością nieobliczalne wprost następstwa.

Banaszek był protegowany przez okręgową składnicę Związku Strzeleckiego na Pomorzu, która polecała go, jako sprzedawcę wyborowej esencji octowej wszystkim formacjom wojskowym na terenie całego kraju. Jak wynikało ze zaświadczenia, czysty zysk ze sprzedaży esencji octowej miał przyspaść organizacjom Związku Strzeleckiego i Przystosobienia Wojskowego na Pomorzu. Dzięki tym rekomendacjom udało się oszustom dostarczyć trucizny w ilości 50 kg. — 21 warszawskiemu pułku piechoty, oraz 20 kg. — pułkowi radiotelegraficznemu w Zegrzu. Również 15 pułk piechoty w Dęblinie i obóz strzelecki, zamówiły pewną ilość esencji.

Szczęściem, że oddziały wojskowe nie użyły tej esencji do potraw, gdyż jak wykazała analiza chemiczna, dostarczony płyn był silną trucizną z gatunku trucizn żrących. Użycie go do potraw groziłoby poważnymi niebezpieczeństwami dla zdrowia żołnierzy.

Sąd skazał Banaszaka na osiem miesięcy a Wszotka na pół roku więzienia, zawieszając mu wykonanie kary.

Z Kongresu Stron Ludowych

Na Nadzwyczajny Kongres Stron Ludowych, odbyty w niedzielę dnia 14 lipca br. nadeszło bardzo wiele telegramów, listów i życzeń od działaczy ludowych z kraju i zagranicy.

Poniżej podajemy list nadesłany do Kongresu przez p. dra Kiernika.

Do Szanownego Kongresu S. L. we Warszawie.

Nie mogąc skorzystać z przysługującego mi, jako członkowi Rady Naczelnej i przewodniczącemu zarządu powiatowego, — prawa uczestniczenia w obradach Szan. Kongresu, — przesyłam tą drogą serdeczne życzenia, aby uchwały Wasze wskazały nieszczęśliwemu Ludowi polskiemu drogę, odzwiajadając zagrożonym Jego najświętszym prawom, Jego godności i powadze położenia.

Jestem przekonany, że wspólna nam wszystkim troska o przyszłość państwa i o dobro ludu sprawi, że w obradach Swych i uchwałach przejdziecie do porządku nad sprawami naszymi i blahami, a kierować się będziecie li tylko zasadniczymi względami na wielkie zadania i przyszłość ruchu ludowego i chłopów, jako najważniejszej gwarancji zdrowego rozwoju narodu i państwa!

Gdybym mógł być w tym dniu między Wami, — przypomniałbym to, co nieodżałowani, a już nieżyjący meżowie, którzy stali u kolebki budzącego się ruchu ludowego głosili jako ewangelję, a mianowicie, że ruch ludowy musi być samodzielnym, od nikogo niezależnym, moralnym i ideowym że niewolno wielkiej idei ludowej, sprzedawać za ochłapy i koncesje mniejsze czy większe!

Ruch ludowy i przyszłość chłopów rozwijać się i zwyciężyć może tylko w atmosferze prawdziwej wolności i sprawiedliwego prawa. Bez tych dwu czynników bowiem niemożliwym jest istnienie, życie dla państwa, dla ludu, dla obywatela, — jak niemożliwym jest życie człowieka bez powietrza. Bez nich niemożliwa jest jakakolwiek praca nie tylko polityczna, ale, jak ucza-

ostatnie lata, — nawet i gospodarza, jakakolwiek pożyteczna, iniejątywa i skuteczny wysiłek.

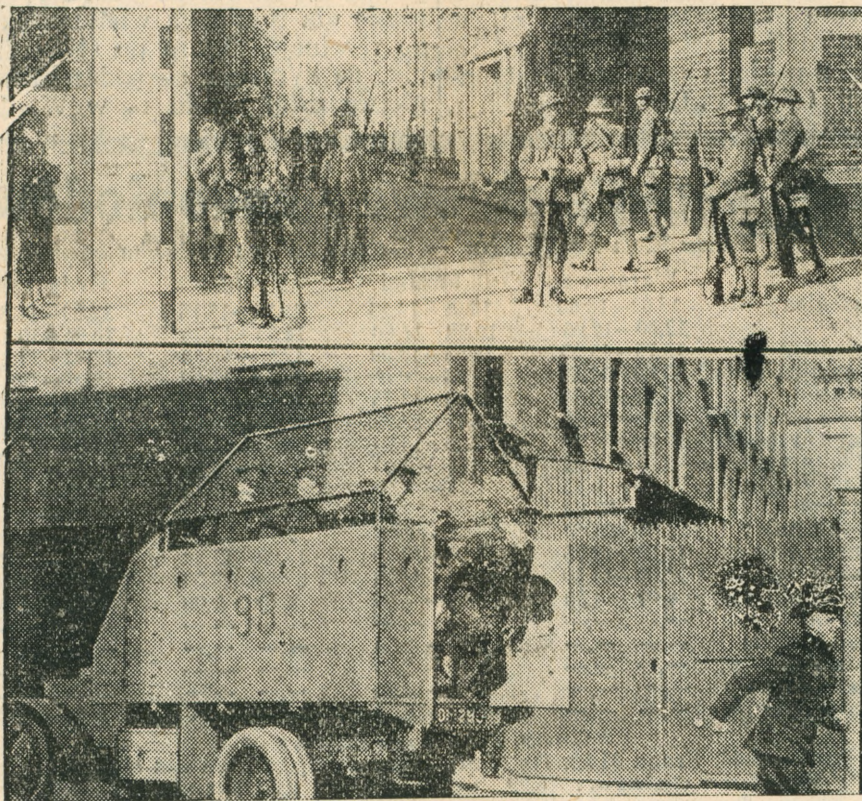
Jeśli te najważniejsze prawdy będziecie mieć w pamięci przy podejmowaniu uchwał, jakie stanowisko zająć mają chłopci w obecnej ciężkiej dla nich chwili, to z pewnością wskażecie Ludowi drogę, może ciernistą, — ale prowadzącą niechybnie do ostatecznego zwycięstwa.

Niechaj duchy Tych, co dla sprawy ludowej cierpieli i życie poświęcili, będą z Wami!

Niech żyje wielka sprawiedliwa Polska ludowa! Niech żyje nieugięty w walce o prawo i wolność Lud polski!

11. VII. 1935.

Dr. Władysław Kiernik.

Walki uliczne w Belfascie.

U góry: Silne posterunki strzegą zbiegu ulic. U dołu: Policja opuszcza wóz transportowy, osłonięty z góry siatką drucianą przeciw kamieniom, rzucającym ewtl. przez rebeliantów.

Gdy powtarza się smutna historia...

(Ciąg dalszy.)

Tworzy własną reprezentację i tam ustanawia dla całego narodu prawa, ale prawa nierówne i krzywdzące drugich. Więc np. zabicie chłopca uchodzi szlachcicowi prawie bezkarnie (drobna kara pieniężna!), za zabicie szlachcica przez chłopca — śmierć i grzywny; podatki, które winna płacić szlachta, przerzuca się na chłopów itp. I tak powoli dawne, acz w nikłych rozmiarach, będące w ręku wsi uprawnienia, przeszły do rąk szlachty. Owocem utraty tych praw — to niewielka ciężka i krwawa

niedola pańszczyzniana ludu wiejskiego — „historja trudów i cierpień“.

Żyjemy w wieku XX. Pięć wieków cierpień i upokorzenia warstwy chłopskiej patrzy na nas, obecne wsi pokolenie. Czeka na pomstę, na wykreślenie tej niewoli. A nam na ironję losu zdaje się uludnie, że cała niewola minęła bezpowrotnie; — dziś bowiem wszyscy mają prawa, więc niema co wspominać przeszłości smutnej i ciemnej.

Tak! Ale historia uczy!

Patrzmy na życie obecne w Polsce.

Oświata na wsi zadrogi „ludksus“. Miljon analfabetów w Polsce! Stale zmniejszamy budżet na szkolnictwo. Próby, aczkolwiek nieudane, wprowadzenia o-

płat za naukę w szkołach powszechnych. A więc powolne redukcowanie oświaty na wsi. Za to staniał alkohol i może niedługo znacznie się budować karczmny po wsiach, gdzie jeszcze ich niema, by lud ze wsi nie potrzebował sobie „psuć“ głowy oświatą, a tylko po pracy mógł „wytechnąć“ przy kieliszku.

Ostatnia reforma samorządowa uszczupliła zakres uprawnień sołtysów i punkt ciężkości przeniosła ze szkoda i utrudnieniem dla wsi, na wójtostwa. Sołtysa zamieniono faktycznie na „chłopca od posyłek“. Ba! Co chłopu po rządzeniu! Niech pilnuje wiedeł! Zatem samorząd wsi, to zabytek przeszłości, zostały tylko pozory, szczątki mało wartościowe, pozostawione ze względów taktycznych, by nałgem

wydarciem władzy z rąk wsi nie zrazić jej mieszkańców. Trudno tu zauważyć zmianę. Dawny sołtys jest pozornie nadal sołtysem! To zaślepia i uspakaja...

O pańszczyźnie w wieku XX mowy być nie może. Trzeba iść za postępem i techniką. Nie możliwe, zdaje się, by można wrócić znowu do pierwotnej i wadliwej formy gospodarki. To też zdobycze techniki na polu... językowem wykreśliły pańszczyźnę, a wprowadzone niestety w życie i jako ustawę — szarwark. Gdy upier kapitalistyczny wysłał z chłopca tę krew gospodarza, jaką jest pieniądz, chłop musi oddać państwu swe siły. I to w czasie, gdy setki tysięcy bezrobotnych bez pracy walczą się beczynnie po wsiach, bo nie (Ciąg dalszy...)

Wiadomości bieżące

Wtorek, 23 lipca 1935 r.

Wtorek: Apolinarego b. i m.
Wschód słońca 3.41; zachód 19.42.
Sroda: Kunegundy
Wschód słońca 3.44; zachód 19.40.
Czwartek: Jakóba ap.
Wschód słońca 3.44; zachód 19.39.

Zaburzenia żołądkowe i kisz-
kowe, napady bólów brzucha, za-
stoina brzusna, ogólne podrażnie-
nie, ogólne złe samopoczucie pod-
legają zanikowi przez zastosowa-
nie jednej szklanki naturalnej wo-
dy gorzkiej Franciszka-Józefa. Za-
lecana przez lekarzy.

* **DZISIEJSZY NUMER GAZE-
TY** wydajemy w objętości 6 stron.
Zarazem dołączamy „GOSCIA ŚWIA-
TECZNEGO“.

Województwa centralne

ŚMIERTELNA BÓJKA O PASTWISKO.

We wsi Olszynki pod Łodzią mię-
dzy sąsiadami Kartasińskimi i Grze-
gorkiem istniał oddawna spór o past-
wisko. Kartasiński wraz z 2 dorosły-
mi synami zobaczył na spornym past-
wisku krowę Grzegorka i kazał ją pa-
robkowi spędzić. Zjawił się Grzego-
rek, który się temu sprzeciwił, wsku-
tek czego powstała kłótnia, w czasie
której Kartasińscy zabili kosami
Grzegorka i ciężko zrauli jego parob-
ka. Kartasińskich aresztowano.

SAMOBÓJSTWO ASYSTENTKI.

W gabinecie dentystycznym leka-
rza Olszanieckiego w Łodzi, popełniła
samobójstwo asystentka 23-letnia Ta-
mara Jenny. Denarfa zmarła w szpi-
talu.

OBŁOWILI SIĘ.

Do policji w Zamościu (woj. lubel-
skie) zgłosił się kupiec Pinkus Flasz-
ler i zgłosił zameldowanie, że w czasie
jego nieobecności w domu złodzieje
po rozbiciu szafy ukradli 20.970 zł.
i 20 dolarów.

WBIL SOBIE NÓZ W PIERSI.

Przed kilku dniami stanął przed sa-
dem w Łodzi niejaki Hergeselle. os-
karżony o usiłowanie zabójstwa swej
przyjaciółki, która miał pchnąć pod
kółka przejeżdżającego pociągu. Sąd z
braku dowodów winy oskarżonego
uniewinnił. Hergeselle wyszedł z wię-
tienia i tegoż dnia wieczorem upił się
do nieprzytomności i wbił sobie w
piersi długi nóż rzeźniczy. W stanie
groźnym przewieziono go do szpitala.

ZATRUCIE MIĘSEM.

Do miejscowości letniskowej Su-
praśl pod Białymstokiem przywiezione
zostało onegdaj przez Aleksandra Ła-
zowskiego mięso, pochodzące z tajne-
go uboju. Po spożyciu tego mięsa 7
osób zachorowało wśród objawów za-
trucia, 3 osoby są ciężko zatrute.

NOWY STAROSTA WILEŃSKI

We Wilnie objął urządowanie no-
womianowany starosta, wileńsko-tro-
cki Witold Niedźwiecki starosta po-
wiatu postawskiego. Dotychczasowy
starosta wileńsko-trocki został miano-
wany starostą powiatu radomskiego.

Małopolska.

STRAJK.

We Lwowie wybuchł strajk 800 ro-
botników zatrudnionych na cegiel-
niach, na tle umowy zbiorowej, wy-
powiedziaanej przez pracodawców.

ŚMIERTELNE POSTRZELENIE ZŁODZIEJA.

Na dzikiej plaży w Krakowie poli-
ciant postrzelił pewnego osobnika,
który usiłował ukraść ubranie kąpią-
cych się. Rannego przewieziono do
szpitala św. Łazarza, gdzie zmarł nie
odzyskawszy przytomności.

GROŹNY POŻAR W PORONINIE.

Dnia 18 bm. wybuchł groźny pożar
w Poroninie w gospodarstwie Jana
Gąsienicy-Gronia. Zapalił się z nie-
wiadomej narazie przyczyny drewnia-
ny dach na piwnicy, położonej koło
gesto stojących zabudowań gospodar-
skich.

Silny wiatr rozrzucił snopy iskier
na sąsiednie budynki. Sytuacja mimo
lokalnej akcji ratowniczej była groź-
na, to też zawezwano straż z Zakopa-
nego, która pożar ugasiła.

Dwa wypadki letargu

OBUDZIŁ SIĘ W GROBIE.

Niezwykły wypadek pogrzeba-
nia w letargu zdarzył się w odle-
głej o kilka kilometrów od Sam-
borza wiosce Czukni.

Po kilkudniowej chorobie zmarł
tam gospodarz Michał Serafin, 70
letni. W trzy dni później odbył się
pogrzeb na miejscowy cmentarz.
W kilka godzin po zasypaniu gru-
bu usłyszeli znajdujący się przy-
padkiem na cmentarzu szmery w
grobie. Szmery te usłyszał rów-
nież przywołany przez nich gra-
barz.

Po otrzymaniu od proboszcza
pozwolenia otwarto grób i wycią-
gnięto trumnę, w której górna, znaj-
dująca się na wysokości twarzy
deszczulka była wybita.

Serafin po obudzeniu się z le-
targu usiłował prawdopodobnie
wydostać się z trumny, ale z po-
wodu braku powietrza udusił się.
Wypadek ten wywołał w całej ok-
olicy wielkie wrażenie.

PRZED ZŁOŻENIEM DO GRO- BU OTWORZYŁA OCZY.

W osadzie Żyski (woj. wileń-
skie) wydarzył się również wypa-

Śmierć w obronie córki

Wies Juljanka pod Częstochową
była w dniu 7 maja br. terenem best-
jałskiego zabójstwa stareca, stojącego
w obronie honoru córki.

W dniu tym drogą do wsi wracała
z majowego nabożeństwa Stefanja Ma-
klesówna. Dziewczynie towarzyszył
znajomy młody człowiek, niej. Stani-
sław Paruzel. Tą samą drogą za mło-
dymi szedł b. konkurent Maklesówny
Stanisław Bednarczyk z braćmi Mar-
czakami. W pewnej chwili Bednarczyk
podbiegł do dziewczyny, pchnął ją, a
następnie kopnął.

Maklesówna z płaczem wróciła do
demu, skarżąc się ojcu na Bednarczy-
ka. Chcąc odnaleźć Bednarczyka i za-
żądać od niego wytłumaczenia, Piotr
Makles udał się z synem do zagrody
Marczaków. W drodze jednak na nie-
nieprzezwijających Maklesów napad-
li znięcacka Marczakowie z Bednar-
kiem i kilku innymi kompanami. Na-
pastnicy obrzucili bezbronnych ka-
mieniami, jeden z kamieni rzuconych
przez Juljana Marczaka, trafił Piotra
Maklesa w skroń. Nieszczęśliwy star-
zec w kilka godzin wyzionął ducha.

Zbrodniczy parobcy stanęli przed
sądem okręgowym w Częstochowie,

ARESZTOWANIE MORDERCÓW.

Dnia 10 lipca w czasie burzy w
Kulczycach koło Gdowa do domu Ja-
na Kalety wtargnęło 2 osobników i
zasypało Kaletę strzałami. Żona je-
go i parobek wybiegli w pole i zaalar-
mowali sąsiadów. Rabusie zbiegli.
Policja wdrożyła pościg. Obecnie
przytrzymano 29-letniego Stefana Fe-
likszaka, zawodowego złodzieja oraz
28-letniego Stefana Polkę, bandyte,
którzy grasowali w ostatnich czasach
w pow. myślenickim i bocheńskim.
Jak się okazuje bandyci prócz bardzo
licznych kradzieży dokonali również
włamania do kościoła parafjalnego w
Jodelniku. W aresztowanych Kalety-
wa poznała morderców swego męża.

NADUŻYCIA W UBEZPIECZALNI

Specjalna komisja bada nadużycia
popełnione w lwowskiej Ubezpieczal-
ni Społecznej. Szereg pracodawców po-
dejrzanych jest o przekupstwo i współ-
pracę z urzędnikami. Ubezpieczalni.
Wyniki dochodzeń trzymane są w ta-
jemnicy.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

KALISZ. 28 lipca w Kaliszu w sali
Tow. Muzycznego przy ul. Felicji
Łączkowskiej nr. 2, odbędzie się statu-
towy Zjazd Powiatowy Str. Lud. Ter-
min podany na 14 bm. został przesu-
nięty ze względu na Kongres S. L.

AUGUSTÓW. 28 lipca o godz. 11-ej
odbędzie się statutowy Zjazd Powiato-
wy Str. Lud. w Augustowie, w Sekre-
tariacie przy ul. Krakowskiej nr. 15.
Wszystkie Koła Str. Lud. winny wy-
słać swych delegatów. Po zjeździe od-
będzie się wielki wiec demonstracyj-
ny na rynku.

WŁODAWA. 29 lipca o godz. 1 po-
poł. odbędzie się zebranie Stronnict-
wa Ludowego we wsi Rozwadówka
gm. Romanów. Prosimy o liczne
przybycie członków i sympatyków S.
L. z południowej części powiatu.
Kartasińskich aresztowano.

KONIN. 30 lipca w Sekretariacie
Stron. Lud. w Koninie (ul. 3-go Maja)
odbędzie się konferencja działaczy lu-
dowych z udziałem byłego posła Lan-
giera, który pozostanie na terenie po-
wiatu kilka dni, celem porozumienia
się z działaczami.

ZGON DZIAŁACZA LUDOWEGO.

W ubiegłym tygodniu w Łążyńcu
pow. toruńskiego zmarł w wieku 1. 75
śp. Jan Ordon, stary działacz ludowy,
który całe swoje pracowite życie spe-
dził na pracy dla dobra Ludu.

Cześć Jego pamięci! Niech odpo-
czywa w pokoju!

Kresy Wschodnie.

UPADŁOŚĆ CUKROWNI.

Wydział handlowy Sadu Okręgo-
wego w Równem ogłosił upadłość cu-
krowni w Żytyniu w pow. rówieńskim.

OBŁAWA.

W czasie obławy, którą policja
przeprowadziła w Białymstoku, aresz-
towano 21 złodzieiów.

SKOCZYŁA DO STUDNI.

Dnia 16 bm. w Ostrogu (woj. wo-
łyńskie) znaleziono w studni zwłoki
młodej kobiety. Po wydobyciu ich
okazało się, że jest to 35-letnia Agn.
Sztayerówna, właścicielka sklepu
spożywczego. Wśród różnych domy-
słów, przyczyny popełnienia tego nie-
szczęśliwego kroku, jeden zdaje się
być pewnym — zawód miłosny.

BEZSENNOSC

wyniszcza organizm

a powstaje często wskutek zaburzeń układu nerwo-
wego. Roślinne środki nasenne nie wywołują stę-
pienia i zaniku wrażliwości nerwów oraz nie powo-
dują przyzwyczajenia. Ziola Magistra Wolskiego
„Pasiverosa“ zawiera znaną roślinę egzotyczną,
o wybitnych własnościach uspakajających Passiflorę
(Kwiat Meki Pańskiej). Łagodzą one zaburzenia
systemu nerwowego (nerwice serca, bóle i zawroty
głowy, uczucia niepokoju, histerje) i sprowadzają
krzepiący, naturalny sen. Ze względu na swe ł-
godne działanie, pozbawione szkodliwych wpływów
ubocznych, mogą być stosowane, bez obawy przy-
zwyczajenia przez wszystkich bez różnicy wieku.
Ziola ze znak. ochr. „Pasiverosa“ do nabycia
w aptekach i drogeriach (składach aptecznych).
Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa
Złota 14, m. 1.

MORDERSTWO

Ohydny mordu dokonał I. Stupak
ze wsi Wacewicz, pow. Kosów, na 3-
letnim chłopcu Wasylewiczu, który
kradł z jego zagrody czereśnie. Stu-
pak chłopca zadusił a zwłoki jego
podrzucił pod dom rodziców. Morder-
ce aresztowano.

POSTRZELONY W PIERSI I POKŁUTY NOZAMI.

Do szpitala powszechnego we Lwo-
wie przywieziono Mikołaja Pracia z
Ławczy, pow. Rudki, z raną postrza-
lową i kilku ciętymi w klatkę piersio-
wą. Prac został poraniony na zabawie
weselnej.

ŚMIERĆ OD PIORUNA.

W Asenowiczach w pow. kowelskim
(woj. wołyńskie) podczas burzy pio-
run zabił 48-letnią Wasylinę Demi-
diukową, która powracała z pola do
domu.

Dobry zbójnik Kurylak grasuje na Pokuciu

Jak donoszą z Kołomyi, na Pokuciu pojawił się nowy bandyta, przypominający legendę o słynnym Doboszu, niejaki Kurylak, który stara się naśladować przed rokiem zabitego bandytę Hrima-Czajkowskiego.

Kuryluk, uzbrojony w karabin i kilka rewolwerów, stał się postrachem na drogach między Kosowem a Zablotowem. Na policji zameldowano już o kilku wypadkach rabunkowych, dokonanych przez niego w biały dzień.

I tak kupcowi Burgowi z Zablotowa zabrał bandyta 110 zł., lecz na usilne prośby obrabowanego zwrócił mu 85 zł., zatrzymawszy przy sobie zaledwie 25 zł. To znów kupcowi z Rożniowa Mojżeszowi Schlimerowi, któremu za-

brał całą gotówkę, polecił Kuryluk udać się natychmiast na posterunek policji państwowej i oświadczyć, że oczekuje policjantów na „szóstym kilometrze”.

Onegdaj natknął na Kuryluka niespodziewanie patrol policyjny, spotkawszy go w lesie, na terenie gminy Trościanek, która stanowi główną bazę operacyjną bandyty. Na widok policjantów Kuryluk zasypał ich strzałami karabinowymi, poczem zbiegł w las.

Kuryluk stara się naśladować Hrima-Czajkowskiego zarówno w objawianiu swej wspaniałomyślności wobec ofiar jak i w przesadnej odwadze. Wśród ludności ruskiej krążą o nim legendy jako o „dobrym zbójniku”.

4-letnia dziewczyna bandytka

W jednym z większych miast niemieckich zdarzył się niedawno niezwykły wypadek. Czteroletnia córka konduktora tramwajowego, odznaczająca się niesłychaną natarczywością, była utrapieniem nie tylko rodzonej matki, ale i całej ulicy, przy której mieszkała z rodzicami. Lotti nie uznawała... cudzej własności. Jeżeli jej się coś podobało, zabierała to do domu bez namysłu, wprawiając niejednokrotnie w niemały kłopot całą rodzinę.

Pewnego razu mała osóбка, korzystając z otwartych drzwi, wyszła na ulicę. Przechadzając się blisko swego domu spostrzegła naraz przed drzwiami jakiegoś sklepu wózek dziecienny, w którym spało różowe bobo. Mała Lotti przyjrzała się uważnie niemowlęciu. Jakie śliczne, pomyślała w duchu. O wiele ładniejsze od jej starej lalki Herminy i... żywe. Ostrożnie wyjęła dziecko z wózka i szybko zniosła do domu.

Tymczasem maństwo obudziło się i nie spostrzegłszy swej rodzicielki, rozplakało się rzewnie. Na krzyk biedactwa wpadła do pokoju matka Lotti.

— Popatrz matusiu, co ja znalazłam na ulicy! — zawołała mała awanturka.

Młoda kobieta nie była jednak zachwycona nową zabawką swej córecz-

ki i czempredzej udała się z małościem do komisariatu. Natknęła się tu przypadkowo na jakąś elegancką kobietę, tonącą we łzach. Była to matka niemowlęcia.

„Wyprawa” skończyła się tym razem... serją przywoitych klapsów ze strony rozgniewanych rodziców.

Szarańcza wykoleja pociagi w Rosji

W okręgu Artemok od kilku dni pojawiły się olbrzymie masy szarańczy, które niszczą okoliczne pola, a w znacznym stopniu przeszkadzają normalnej komunikacji kolejowej na linii Majroczkaja-Kortiumska, wskutek czego na linii tej zanotowano kilka wypadków i wykolejeń pociągów.

Władze sowieckie zarządziły walkę z tą plagą.

Kto miał szczęście?

W czwartym dniu ciagnienia II-iej klasy Loterii Państwowej główne wygrane padły na numery:

I ciagnienie:

- Zł 100.000 na n-ry: 22864 41696.
- Zł 10.000 na n-ry: 58708 179843.
- Zł 5.000 na n-ry: 117884 180403.

- Zł 2.000 na n-ry: 87589 109070 124980
- Zł 1.000 na n-ry: 1269 57960 113772
- Zł 500 na n-ry: 56583 65671 86281 121276 130363 131140 138784 173872.
- Zł 400 na n-ry: 24905 48198 65646 73059 83602 88596 92902 95060 120379 126898 127502 130494 134632 152390 175055.
- Zł 250 na n-ry: 5919 27739 37339 77019 119123 123485 126652 133639 139536 148266 168434.
- Zł 200 na n-ry: 1900 11987 13299 14212 16803 52969 57475 58350 58817 64191 69104 70715 74307 82419 95250 105732 111569 122268 135487 137912 139746 142970 152411 166232 169985 183499 183825.

II ciagnienie:

- Zł 50.000 na nr.: 84715.
- Zł 10.000 na n-ry: 36330 84699
- Zł 5.000 na n-ry: 90172 112620
- Zł 2.000 na n-ry: 66492 77128.
- Zł 1.000 na n-ry: 81193 153752 162323
- Zł 500 na n-ry: 2823 29126 41276 84758 93355 115737 128972 135051 169209.
- Zł 400 na n-ry: 789 16345 53938 86661 92121 111724 133852 141028 182361.
- Zł 250 na n-ry: 14440 31381 32801 48765 74996 84863 85334 93123 109017 120578 145336 152874 170311 176383.
- Zł 200 na n-ry: 9182 11733 25175 34629 38351 43858 44855 58476 57445 65417 66945 67074 69542 82709 84743 95805 98839 127574 134234 140449 153104 156738 157871 162980 164886 167237 172256 176292 175325 176061 181212.

Radjoprogram z Warszawy

Czwartek, 25. VII.: 12,05 Dziennik południowy; 13,00 Chwilka dla kobiet; 13,05 Koncert mandolinistów; 13,30 Muzyka; 16,00 Opowiadanie dla dzieci młodszych p. t. „Wadry pies”; 16,15 Muzyka salonowa; 17,50 „Opowieści świętokrzyskie” opow.; 17,00 Koncert; 18,10 Minuta poezji. Wiersz Stanisława Miłaszewskiego; 18,30 Dokąd jechać w święto; 18,45 Muzyka baletowa; 19,15 Koncert reklamowy; 19,30 Muzyka; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,00 Kącik dla młodzieży wiejskiej; 20,10 Muzyka lekka; 20,45 Dziennik wieczorny; 20,55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21,00 Koncert; 21,30 Słuchowisko; 22,10 Muzyka.

Piątek, 26. VII.: 12,05 Dziennik południowy; 12,15 Koncert; 13,00 Chwilka dla kobiet; 13,05 Piosenki o woj-sku; 13,30 Z rynku pracy; 15,30 Muzy-

ka; 16,00 Współzależność roślin i zwierząt wodnych (odezty); 16,15 Koncert; 16,35 Pogadanka dla chorych; 16,50 „Dzieło sztuki” (humoreska); 17,00 Koncert; 18,00 Szlakiem autobusowym; 18,40 Chwilka społeczna; 18,45 i 19,50 Muzyka; 20,00 Skrzynka rolnicza; 20,10 Muzyka lekka; 20,45 Dziennik wieczorny; 20,55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21,00 Koncert; 22,10 Muzyka taneczna.

Sobota, 27. VII.: 12,05 dziennik południowy; 12,15 Muzyka; 13,00 Chwilka dla kobiet; 13,06 Muzyka operetkowa; 15,30 Słuchowisko dla dzieci p. t. „O Wiek, który pogrzebie śmierć”; 16,00 Skrzynka techniczna; 16,15 Koncert solistów; 16,50 O żołnierzu błędawcu; 17,00 Koncert; 18,15 Cała Polska śpiewa; 18,30 Przegląd wydawnictw; 18,45 Koncert; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,00 Przegląd prasy rolniczej krajowej i zagranicznej; 20,10 Wesela audycja muzyczna; 20,45 Dziennik wieczorny; 20,55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21,00 Audycja dla Polaków z zagranicy, poświęcona Żołnierzowi Polakemu; 21,30 Koncert; 22,10 Kukulka wileńska; 22,30 Muzyka.

Odpowiedzi redakcji

— Panu J. Budzińskiemu, Siekowo, p. Wilkowo Polskie: W omawianej sprawie radzimy zwrócić się osobiście do Referatu Rolnictwa i Reform Rolnych przy Starostwie Powiatowym. Ponadto radzimy wnieść gremjalny wniosek o parcelację tych łąk i dzierżawionej ziemi za pośrednictwem Wydziału Rolnictwa i Reform Rolnych przy Województwie — do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

— Panu Wawrzyńcowi Rochowi, Tomaszgród, p. Sarny. Sprawę zaginionego weksła musi przeprowadzić sąd. O ile sprawa ta została już załatwiona i Pan posiada wyrok, zasądający wystawę weksła, mieszkającego w Niemczech, radzimy dochodzić swej pretensji przy pomocy Konsulatu Polskiego w Niemczech.

— Panu Bolesławowi Kamińskiemu, Grodziec k. Konina. Chcąc wstąpić do Szkoły Żandarmerji należy zgłosić się jako ochotnik do służby wojskowej. Bliższych informacji udzieli Panu Powiatowa Komenda Uzupełnień.

proszki
KOWALSKINA
STOJUJE SIĘ PRZY UDORZYWYCH
BOLACH GŁOWY
FABR. CHEM-FABR. „ARKOWALSKI” WARSZAWA

Za wypożyczeniem

1.500 zł. dam stałą posadę samotnemu — Inkasenta-kontrolera w poważnym przedsiębiorstwie, Poznań. Własny rower, odbyła służbę wojskowa. Oferta „FAR” Poznań nr. 55.30.

Gospodarstwo

4 morgowe dobra ziemia maszyn zabudowania mieszkanie 6 pokoi, stajnia i stodoła w środku wsi przy szosie nadające się na obojętne, sprzedaje Zarząd majątku. Lesna Jania, pow. Starogard. (1070).

8 1/2 morgi

gruntu w Poznaniu na ogrodnicтво. parcelacje sprzedam lub zamienie na ramienie. Dolacki, Poznań, Wyspańskiego 19

Z latarnią szukając

nie znajdzie się człowieka który by nie uznał

korzyści płynących z ogłoszeń

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-
NERVOSIN”
R.M.S.W. 151599
ZNAK FABR.
Z KOGUTKIEM
SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE:
BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGIA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
ŻĄDANIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJA APTEKI

Przed wyjazdem na letnisko
należy zaopatrzyć się
w proszki z Kogutkiem

HUMOR ZAGRANICZNY

Rozbitek do towarzysza:

— W ciemnościach zdawało mi się, że to ser, który ściągnąłem poprzednio w jadalni. Niestety jestto, jak widzisz tylko — gong.

JAPONSKI PROSZEK
KATO ZABIJA
AZUMIETSU OSAKA OWADY
I ROBACTWO